

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2239/2015
16.06.2016. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиоца П.К. из М., чији је пуномоћник М.Ђ., адвокат из С.М., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1622/15 од 16.07.2015. године, у седници одржаној 16.06.2016. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1622/15 од 16.07.2015. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2514/14 од 08.04.2015. године, ставом првим изреке, поништено је, као незаконито, решење тужене од 13.03.1995. године и решење од 11.05.1995. године, па је ставом другим изреке обавезана тужена да тужиоца врати на рад и накнади му трошкове парничног поступка од 237.000,00 динара са законском каматом почев од доношења пресуде па до исплате. Ставом трећим изреке, тужба тужиоца је одбачена у делу којим је тражио да се обавеже тужена да га врати у радни однос да обавља послове и задатке које је раније обављао.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1622/15 од 16.07.2015. године, жалба тужене је одбијена, као неоснована и првостепена пресуда потврђена у ставу првом и другом изреке.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужена је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се, применом члана 407. став 1. ЗПП, ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код тужене на неодређено време, до доношења решења тужене од 13.03.1995. године, по коме му престаје радни однос закључно са 28.02.1995. године, применом члана 45. у вези члана 34. став 1. тачка 2. Закона о унутрашњим пословима, јер се против њега води кривични поступак под бројем К 43/94, за кривично дело из члана 33. Закона о оружју и муницији, као и истражни поступци – Ки 381/93, Ки 378/93 и Ки 255/93, за кривична дела из члана 242. став 1, члана 233. став 3. и члана 254. став 1. Кривичног законика РС. Решењем тужене од 11.05.1995. године, одбијен је приговор овде тужиоца против наведеног првостепеног решења. Правноснажном пресудом Општинског суда у Сремској Митровици К 267/95 од 15.01.1995. године (потврђено пресудом Окружног суда у Сремској Митровици Кж 24/96 од 20.03.1996. године), тужилац је ослобођен од оптужбе да је учинио кривично дело из члана 33. Закона о оружју и муницији, недозвољено набављање и држање ватреног оружја и муниције, док су остали поступци обустављени.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, побијаном одлуком одбијена је жалба тужене и потврђена првостепена пресуда којом су поништене оспорене одлуке тужене о престанку радног односа тужиоцу по овом основу, будући да је правноснажном пресудом кривичног суда ослобођен од оптужби за кривично дело које се гони по службеној дужности, односно у осталим поступцима - обустављена је истрага против тужиоца.

Врховни касациони суд налази да се ревизијом неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

Наиме, одредбом члана 34. став 1. Закона о унутрашњим пословима ("Сл.гласник РС", бр.44/91, ... 8/01, који је био на снази у време настанка предмета спора), прописано је да се у радни однос у Министарству унутрашњих послова на радно место овлашћеног службеног лица и радника на одређеним дужностима може примити лице које, поред законом утврђених услова за пријем на рад у државне органе испуњава и посебне услове, и то – да није осуђивано за кривична дела против Уставом утврђеног поретка и безбедности, против оружаних снага, против привреде и имовине, против службене дужности и за кривична дела извршена из користољубља и нечасних побуда (тачка 1. овог става), те да се против њега не води кривични поступак за кривична дела која се гоне по службеној дужности и да му правноснажном пресудом није изречена мера забране вршења позива, делатности или дужности, док таква забрана траје (тачка 2.). Исти Закон прописује и да раднику МУП-а престаје радни однос ако је правноснажном пресудом осуђен за кривично дело из члана 34. став 1. тачка 1. овог закона, а може му престати радни однос и ако престане да испуњава, односно ако се накнадно утврди да није испуњавао неки од услова за пријем на рад у државне органе и услов из члана 34. став 1. тачка 2. овог Закона (члан 45.). Сходно изнетом, према члану 45. Закона о унутрашњим пословима, раднику МУП-а престаје радни однос ако је правноснажном пресудом осуђен за кривично дело из

члана 34. став 1. тачка 1. Закона или ако престане да испуњава неки од услова за пријем на рад у државним органима или посебне услове из члана 34. став 1. тачка 2. овог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је засновао радни однос у МУП-у Србије, што значи да је приликом пријема у радни однос испуњавао услове из члана 6. став 1. Закона о радним односима у државним органима, као и посебне услове прописане за пријем на рад за службена лица и лица на одређеним дужностима у МУП-у. Ови посебни услови морају постојати и за време трајања радног односа, јер чим престану настаје основ за престанак радног односа, применом члана 45. Закона о унутрашњим пословима. Овај услов образује или правноснажна пресуда о осуди за кривична дела из члана 34. став 1. тачка 1. Закона или покретање, односно вођење кривичног поступка за кривична дела из члана 34. став 1. тачка 2. овог Закона, при чему је правноснажна осуђујућа пресуда за кривична дела из члана 34. став 1. Закона о унутрашњим пословима, обавезан и безуслован основ за престанак радног односа службеном лицу и лицу на одређеним дужностима у МУП-у.

Покретање и вођење кривичног поступка за наведена дела против ових лица, представља факултативан основ за престанак радног односа, што значи да надлежани орган о томе одлучује по дискреционом праву, онда кад по свом нахођењу изабере да га примени, јер га наведени пропис на то не обавезује. Дакле, могућност престанка радног односа запосленом у МУП-у, за кога постоји основана сумња да је извршио кривично дело које се гони по службеној дужности, представља средство које је послодавац, односно надлежни орган у МУП-у, могао користити управо ради заштите интереса саме службе (ценећи околности сваког конкретног случаја), па се ова врста овлашћења на страни надлежног органа у МУП-у, морала једино и искључиво користити у ту сврху, ради које је и дата, посебно из разлога што Закон о унутрашњим пословима није уредио питање правног дејства ослобађајуће кривичне пресуде или одустанак од оптужбе на радноправни статус тог запосленог. Међутим, имајући у виду да је у току трајања овог судског поступка донета ослобађајућа кривична пресуда, као и решења о обустави истражних поступака који су покренути против тужиоца, Врховни касациони суд налази да нижестепени судови правилно закључују да остављањем побијаних решења тужене на снази не би била постигнута правична равнотежа између постизања циља заштите јавног интереса, с једне, и заштите права тужиоца на рад - с друге стране, па је правилно усвојен тужбени захтев, а решења тужене о престанку радног односа тужиоцу, поништена, уз обавезу тужене да тужиоца врати на рад.

Наводе у ревизији којима се оспорава утврђено чињенично стање Врховни касациони суд није ценио, јер се ревизија из ових разлога не може изјавити (члан 407. став 2. ЗПП).

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**